

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA
Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2021.06.01.-06.07. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az elmúlt hét időjárása:

Az elmúlt hét futó záporokkal, zivatarokkal indult majd fokozatosan megszűnt a csapadék és a hét közepén már szárazabbra fordult az idő. A második felében folytatódott a száraz és nyáriasan meleg idő, a napi maximum hőmérséklet meghaladta a 25 °C-t.

Fenológiaiák: (június 1-7)

Őszi búza: virágzás-szemképződés (BBCH 65-71)

Őszi árpa. szemképződés-tejesérés (BBCH 71-75)

Őszi káposztarepce: becőképződés (BBCH 75-79)

Napraforgó: 8 leveles állapot-szármegnyúlás (BBCH 18-31)

Kukorica: 5-8 leveles állapot (BBCH 15-18)

Alma: mogyoró nagyságú gyümölcskezdemények-júniusi hullás (BBCH 72-73)

Polifág károsítók:

Május végén megjelent az amerikai fehér medvelepke (*Hyphantria cunea*) a fénycsapdába, azóta folyamatosan 2-3 lepkét fog a csapda.

Szántóföldi növények:**Őszi búza /őszi árpa:**

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) fertőzés mértéke, mint a búzában mind az árpában némileg nőtt az előző héthez képest. Az őszi árpában már felső leveleken is megtalálhatóak a lisztharmat telepek, a fertőzés dinamikusan terjed. Az őszi búzában jellemzően gyenge a fertőzés, néhány fogékony fajtát kivéve, melyben közepes-erős.

A vöröszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzés mértéke a csapadékos idő miatt gyorsult, egyelőre csak néhány fogékonyabb fajtában látható, de jelenleg ott sem éri el a védekezési szintet.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) fertőzés lassan de terjed, a fertőzés mértéke egyelőre alacsony.

A szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) az őszi búzában az alsó leveleken mindenütt megtalálható, a csapadékos időjárás miatt a terjedés üteme ismét fokozódott, a felső levélemeleteken is megjelentek a fertőzés tünetei.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden állományban megtalálható, a tünetek a fiatal leveleken is megjelentek, de a terjedése az elmúlt héten stagnált.

Az árpa hálózatos levélfoltossága (*Drechslera teres*) fertőzöttség mértéke dinamikusan nőtt az állományokban az elmúlt héthez képest, jellemzően gyenge-közepes de néhány fajtában erős fertőzés is kialakult.

A pirenofóras levélfoltosság (*Drechslera tritici-repentis*) fertőzöttség mértéke jelenleg még alacsony a búzában, de a kedvező időjárás miatt, gyorsuló ütemben terjed.

Az elmúlt héten az időjárás és a fenológiai állapot kedvezett a fuzárium fertőzésnek.

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) lárva fertőzöttség mértéke megyénkben igen szélsőséges, a megye jelentős részén alacsony, de előfordulnak közepesen (átlagos mértékben) fertőzött területek.

A levéltetvek kolóniái már mindenütt jelen vannak a gabonába, a fertőzöttség mértéke jelenleg gyenge-közepes, de dinamikusan növekszik. A sűrűbb jól fejlett állományokban a fertőzöttség helyenként már elérte a gazdasági kártételi szintet.

Növekvő levéltetű kolóniák a búza alsó levelein fotó: Nagy László

A poloskák betelepődése tapasztalható.

Poloskák a kalászon fotó: Nagy László

Őszi káposztarepce:

A repcében gombabetegségek közül a fóma (*Phoma lingam*) gyorsuló terjedése figyelhető meg az alsó leveleken, néhol az ormányos kártétel nyomán a száron is megjelentek a tünetek.

Az alternaria (*Alternaria brassicae*, *A. brassicicola*) is megjelent az állományokban, jellemzően az alsó leveleken, de szórványosan a becőkön is megtalálhatóan a fertőzés kezdeti tünetei.

A csapadékosabb területeken szórványosan megjelent a fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*) kezdeti szár tünete.

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) lárvái már kifejlődtek a becőkben és a jellegzetes kártételük már jól látható, a felnyílt becőkön megjelent alternaria.

Kukorica:

A kukoricákat több abiotikus stressz is érte az elmúlt hetekben: kb. 3-5 leveles korban jégverés, ami helytől függően a leveleket különböző mértékben pusztította el. Ez hosszabb lehűléssel párosult, ami nagyjából egybe esett a gyomirtások idejével.

Május végén volt fogás kukoricamolyból (*Ostrinia nubilalis*) a fénycsapdában (összesen 1 db), de azóta nincs jele a rajzásnak, az elmúlt 1 héten nem volt fogás. A vetési bagolylepkét (*Agrotis segetum*) már kb. 1 hónapja folyamatosan fog a feromoncsapda, bár a fogási mennyiség nem kimagasló. Május végén-június elején a gamma-bagolylepkék (*Autographa gamma*) is megjelentek a kukoricamoly csapdában.

Napraforgó:

A levéltetvek kisebb kolóniái már mindenütt előfordulnak a hajtáscsúcs levelei között, de a fertőzés általában mérsékelt. A napraforgó moly első nemzedéke május második felében mutatott erősebb rajzást. A héten is volt még fogás, de gyengülő rajzásról árulkodik.

A napraforgó peronoszpóra (*Plasmopara halstedii*) szórványosan megjelent elsősorban a csapadékosabb, mély fekvésű területeken, de a fertőzés mértéke igen alacsony.

Az alternaria (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) szórványosan észlelési szinten megjelent a fejlettebb állományokban.

Kertészeti növények:

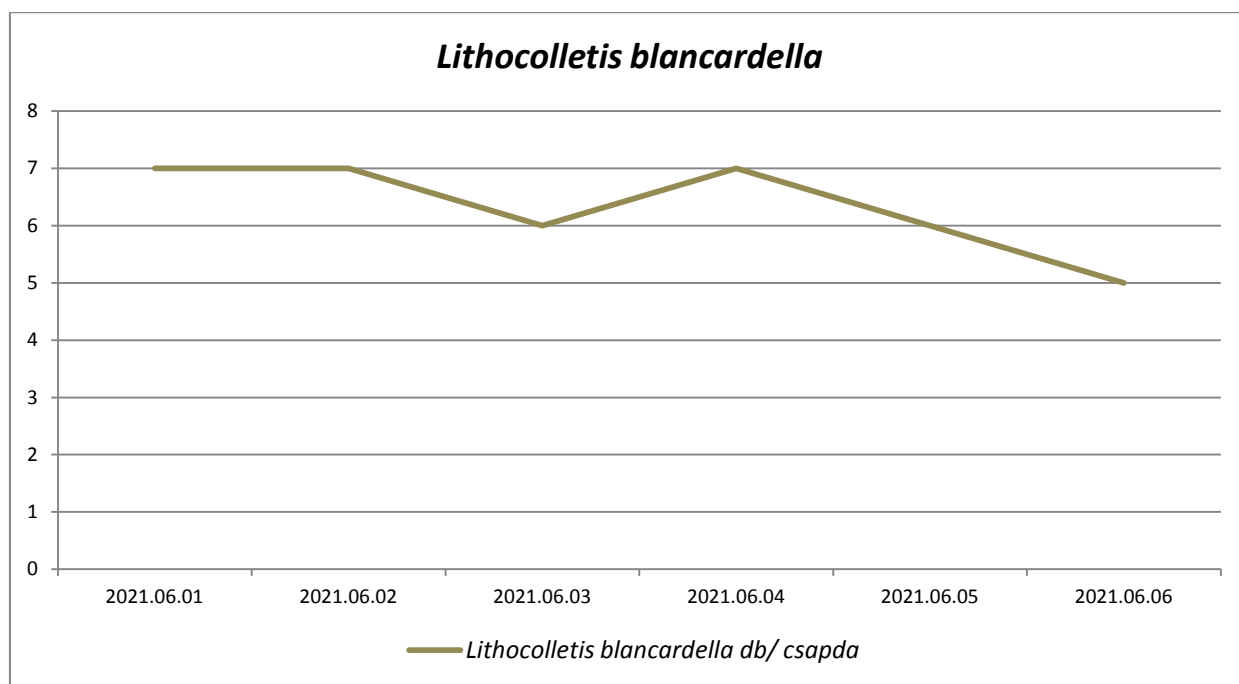
Alma

A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) és a varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzéséhez igen kedvezőek az időjárási feltételek. A varasodás fertőzés kezdeti levéltünetei már szórványosan megtalálhatóak. A lisztharmat fertőzés dinamikusan terjed, az érzékeny fajtákban egyre több szekunder fertőzés tapasztalható.

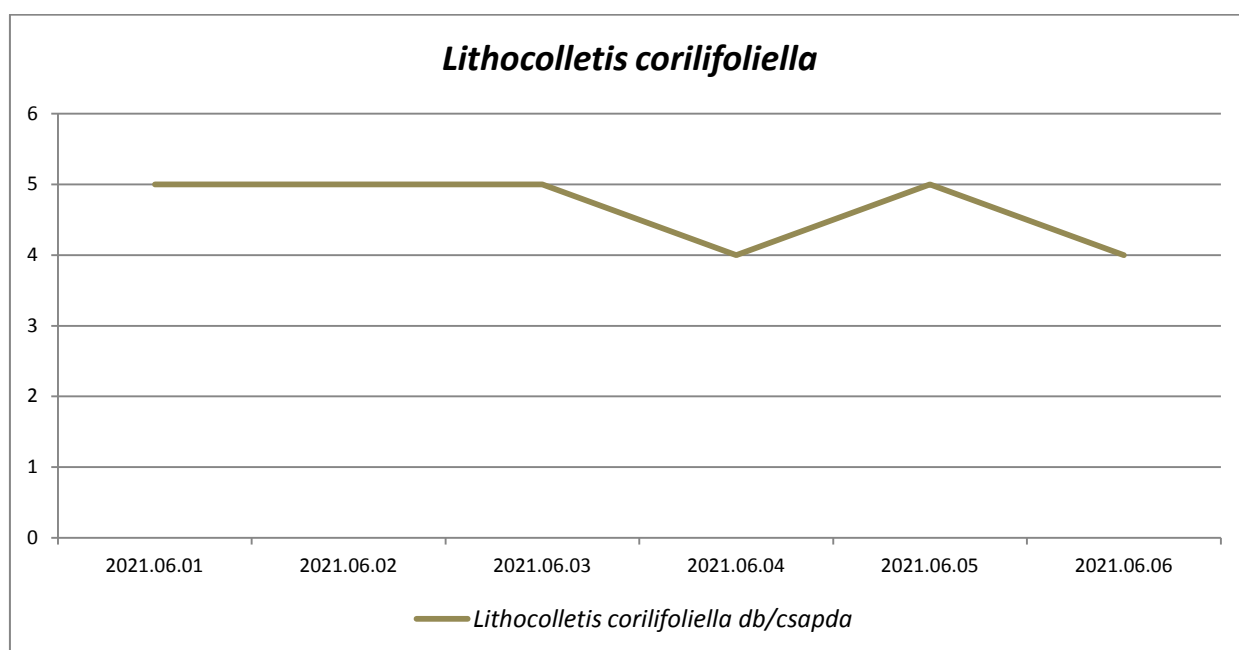
Az almalevél aknázómoly (*Lithocolletis blancardella*) és sátorosmoly (*Lithocolletis corilifoliella*) második nemzedékének a rajzása a végéhez közeledik, a nemzedékek a rajzágörbe alapján nem különíthetők el, jelentősebb kártételt sehol sem tapasztaltunk.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) első nemzedékének a rajzása elhúzódó, a csapdában alacsony számban, de még mindig jelen van.

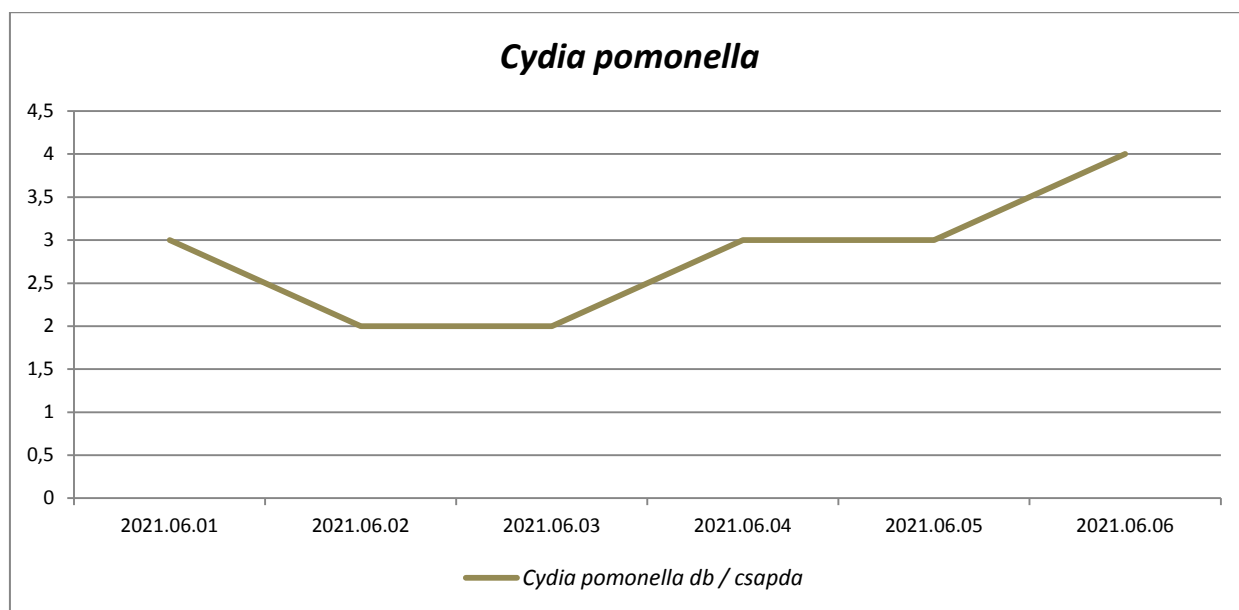
A levéltetvek tömeges betelepődése tapasztalható.

Almalevél aknázómoly, Debrecen

Almalevél sátorosmoly, Debrecen

Almamoly, Debrecen

Debrecen, 2021. június 8.